

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Stanisław

Nazwisko: Suchołbiak

Miejsce urodzenia: Zalesie gm. Krasne pow. Przasnysz

Data urodzenia: 28-06-1923

Imię ojca: Władysław

Imię matki: Bronisława

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

Stanisław Suchołbiak (ur. w czerwcu 1923 r.) od 1944 roku był żołnierzem Narodowych Sił Zbrojnych, a następnie (od roku 1946 do sierpnia 1949) żołnierzem antykomunistycznego Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) na terenie powiatów Maków Maz., Ostrołęka, Przasnysz i sąsiednich. Nosił konspiracyjny pseudonim "Szary". W latach 1946-1947 sierżant Stanisław Suchołbiak walczył z przedstawicielami i współpracownikami komunistycznej władzy w szeregach oddziału NZW pod dowództwem Mieczysława Dziemiszewicza pseud. „Rój” na terenie powiatu Maków Maz., a następnie oddziału NZW pod dowództwem Witolda Boruckiego pseud. „Dąb”. Od lata 1947 dowodził leśnym patrolu NZW, w lipcu 1948 został komendantem Powiatu NZW krypt. "Błękit". Stanisław Suchołbiak figuruje w aktach i zapisach ewidencyjnych oraz w kartotekach WUBP w Warszawie, PUBP w Przasnyszu i PUBP w Makowie Maz. z lat 1947-1950. Zapisano w nich między innymi, iż Stanisław Suchołbiak "był dowódcą bojówki PAS [Pogotowia Akcji Specjalnej NZW]", a jednocześnie od lipca 1948 "pełnił funkcję zastępcy komendanta okręgu Boruckiego Witolda pseud. „Dąb”/ "Babinicz" i "dokonywał wiele napadów zbrojnych na posterunki MO i inne obiekty państwowe". Zanotowano, iż Stanisław Suchołbiak pseudonim "Szary" został "zabity w czasie akcji zbrojnej" grupy operacyjnej UB i oddziałów KBW w dniu 19 sierpnia 1950 "na terenie wsi Wierzchlas gm. Rzekuń pow. Ostrołęka" (w rzeczywistości został skrytobójczo zamordowany przez dwóch znanych mu żołnierzy NZW - wówczas już tajnych agentów UB). Wraz ze Stanisławem Suchołbiakiem, tego dnia zostało także zamordowanych dwóch innych żołnierzy NZW: komendant okręgu "Tęcza" NZW chor. Witold Borucki pseud. „Dąb” - "Babinicz" i Henryk Milewski pseud. "Cięty".

Wpis na podstawie zapisów ewidencyjno-kartotecznych.

Stanisław Suchołbiak pseudonim "Szary" figuruje wraz z kilkuset innymi żołnierzami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach WUBP i KW MO w Warszawie z lat 1946-1955. Te akta UB dotyczyły żołnierzy i oddziałów Okręgu XVI Narodowego Zjednoczenia Wojskowego. Zostały następnie opracowane w latach 1978-1989 przez Wydział "C" Komendy Wojewódzkiej MO w Warszawie na potrzeby Wydziału II Biura "C" MSW i zatytułowane "Charakterystyka nr 64". Te materiały obejmują przede wszystkim kwestionariusze osobowe kilkuset żołnierzy i współpracowników NZW, w tym kwestionariusz nr 545 (z tomu 7) dotyczący Stanisława Suchołbiaka. Zapisano w nim między innymi, iż Stanisław Suchołbiak "w 1947 r. utworzył oddzielną bandę i został dowódcą patrolu NZW w KO [Komendzie Okręgu] krypt. >Orzeł<, a następnie w Komendzie Powiatowej Maków i Komendzie Okręgowej >Tęcza<, gdzie został zastępcą Boruckiego Witolda pseud. "Babinicz" i dokonywał napadów zbrojnych na obiekty państwowe i posterunki MO".

IPN BU 0180/80 t. 7 (Charakterystyka nr 64).

Stanisław Suchołbiak pseudonim "Szary" figuruje wraz z kilkuset innymi żołnierzami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach WUBP i KW MO w Olsztynie z lat 1946-1955 - następnie opracowanych w latach 1981-1982 przez Wydział "C" Komendy Wojewódzkiej MO w Olsztynie i zatytułowanych "Charakterystyka nr 66". Te akta dotyczą żołnierzy i oddziałów Okręgu XVI Narodowego Zjednoczenia Wojskowego i obejmują przede wszystkim kwestionariusze osobowe kilkuset żołnierzy i współpracowników NZW, w tym kwestionariusz nr 187 (z tomu 4) dotyczący Stanisława Suchołbiaka. Zapisano w nim między innymi, iż Stanisław Suchołbiak to "w latach 1946-1948 członek oddziału NZW pod dowództwem Kozłowskiego Józefa pseud. >Las<, w 1948 r. był w patrolu NZW pod dowództwem >Roja< - Dziemieszkiewicza Mieczysława".

IPN Bi 065/6 t. 4 (777/IV).

Stanisław Suchołbiak figuruje w aktach operacyjnych i administracyjnych Wydz. III WUBP w Warszawie, PUBP w Ostrołęce, PUBP w Ciechanowie i PUBP w Makowie Mazowieckim z lat 1947-1950. Te akta zostały zebrane w teczce zatytułowanej "Suchołbiak Stanisław". Zapisano w nich między innymi, iż Stanisław Suchołbiak pseud. "Szary" to "członek bandy Roja", który od wiosny 1948 był już intensywnie poszukiwany przez różne jednostki UB i MO. Akta te obejmują między innymi korespondencję i meldunki różnych jednostek MO i UB, doniesienia kilku tajnych informatorów UB oraz protokoły przesłuchań kilku osób z kręgu rodziny i znajomych Stanisława Suchołbiaka.

IPN BU 0203/4691 (46405/II).